

رسائل - تعادل و تراجيح

استاد علی فرحانی

محل تدریس: مدرسه فقهی دارالهدهی

پیاده‌سازی توسط: مجموعه آموزشی صدا

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به مجموعه آموزشی صدا است

تهیه این جزو از طریق سایت یا کanal صدا جایز است

www.soda96.ir

@soda96

• جلسه ۲۴

• موضوع فایل صوتی: تعادل و تراجیح

• مدت زمان فایل صوتی: ۱:۳۷

•

الحمد لله رب العالمين وصل على محمد واله الطاهرين.

مرحوم شیخ در تحقیق انواع مورد تصویر در بحث جمع را بیان کردند. مجرای قاعده الجمع و ما امکن یک بار در جایی است دلیلاً محتاج به تاویل هستند هر دو که مراد از کلمه تاویل چیست در اینجا؟ مطلق تصرفات تبرعیه، باید هر دو را غالب آن را دست بزنیم گاهی اهدهما المعین باید یک تصرفی در آن بیفتند؟ چه کسی تعیین کننده است؟ طبع خود دلیلین خودشان هستند که می گویند در ما تاویل ببر.

که این مثل نفس و ظاهر می شود. نفس و ظاهر خودشان می گویند شما در ظاهر دست ببرید. یا اینکه نه هر دو ظاهرين هستند. این در هر دو باید دست و تصرف و تاویل ببریم این غلط است. این همانی است که ما رسماً تحولی می دهیم به تعارض مستقر و اخبار الاجیه و مجرای بحث تعادل و تراجیح قسمت یک قسمت دوم قطعاً جمع عرفی اتفاق می افتد و ظاهر را تصرف می کنیم. دیلمان هم که ظاهر را تصرف می کردیم چه چیزی بود؟ نفس قطع است و ظاهر ظن است و ظاهر تمام شدن ظهرورش مبتنی به عدم نصب القرینه است و نفس اغلب القرینه تصرف در ظاهر است.

چون قطع است. وقتی می گوییم عقلاً یعنی وقتی آدم قاطع است اصلاً احتمال نمی دهد که بخواهد تصرف کند آن را خود به خود تاویل می برد.

اما آنجلیکی که ظاهرين است مثل عام و خاص من و وجه مثال زدیم. مثل اختص و بیقی که دیروز مثال زدیم. اینجا قانون چیست؟ عنایت بکنید دوباره مجرای جمع عرفی اصالت الظهور را تحقیق می کنیم که بفهمیم کجا جمع تبرعی نیست جمع عرفی است اتفاق بیفتند و کجا جمع تبرعی است، اتفاق نیفتند و تاویلش دهید به اخبار الاجیه.

گاهی اوقات این ظاهرين یکی عرفاً اظهر از دیگری است. اظهريت آن چیست؟ به یکم مزیت و یک قوت عرفی، یعنی عرف عقلاً می فهمند این الان قوتی دارد بر او و این اظهر از اوست. این قرینه او است.

بعداً در اصطلاح متاخرین تعبیر قرینیت است که به کار می آید عرفاً یکی قرینیت دارد بر دیگری. حالا این قرینت به چه منشی است ما هی المناشی للقرینیه انحاء، باید بحث شود. گاهی اوقات قرینیت چیست؟ تقدم است. گاهی اوقات کثرت است. گاهی اوقات قرینیت مکان است، گاهی اوقات قرینیت دائره است، مثلاً می گوید اکرم العلماء، لا تکرم فساق من العلماء خوب دائرة فساق من العلماء کوچکتر از علماء است اگر قرار باشد فساد من العلماء مقدم کنیم چیزی برای اکرم باقی نمی ماند.

مناشی القرینه متکثر است. اما عرفاً یکی از اقدم بر دیگری است یکی فی المزیت و فی المنشا است نسبت به دیگری می گوید من منشاء قرینیت را دارم و آن یکی ندارد. وقتی به این صورت باشد آن یکی را مقدم می کنیم عمل می کنید و تمام هم می شود.

یکی از حضار: گفتید که شیخ یک ادامه ای در این بحث دارد.

استاد: الان نمی دان یادم نیست. قاعده‌تاً اگر باشد. ذهن من ریاضی است تقریباً اگر چیزی در ذهنم باشد منظم که بگوییم خود به خود می آید. الان یادم نیست.

در این موارد آن که قرینیت دارد عرفاً و فی المزیت است عرفاً مقدم می شود بر دیگری.

و قرینه تفسیر دیگری قرار می گیرد و دیگری تاویل و تصرف و تفسیر می شود. من مثال زدم گفته‌که ممکن عاملین من وجهه باشند کلی یک قرینه ای امکان وجود داشته باشد که سبب شود لاتکرم الفساق مقدم شود بر اکرم العلماء. اکرم العلماء مقید شود نه فساق.

پس ملاک قرینیت است. شیخ در اینجا می فرماید اگر این ملاک درست شد. اسم این در اصطلاح اصولی جمع اظهر و ظاهر است اینکه قرینیت دارد اظهر است و آنکه قرینیت ندارد ظاهر به تاویل می رود.

بعد شیخ می گوید این شبیه نفس و ظاهر است ولی فرق دارد با نفس و ظاهر. این تیکه آن فنی است و دقت کنید. قبل از خواندیم ولی الان با یک بیان دیگری بیان می کنیم.

یکی از حضار: ما اگر می گوییم اظهر است یک قرائتی است خود این قرائت باعث می شود که مثلاً ما یک طرف را اخذ کنیم؟

استاد: این طور نگفتم. گفتم قرینیت دارد یکی بر دیگری حالا چرا این قرینیت دارد؟ چرا این را مقدم کردید بر آن؟ یک سری مناسع وجود دارد برای قرینیت. منشا های قرینیت چه چیزهایی هستند که سبب می شود قرینیت بر او پیدا کند. گفتم مبتکر، که به این می گویند مزیت این دلیل مزیتی بر دیگری دارد.

یکی از حضار: قابل اتکاء هستند؟

استاد: طبعاً باید قابل اتکاء باشد. لذا گفتم عرفیت دارند.

بارها می گفتم این قصه را قرینه را در اصور در باب الفاظ تحقیق کنید. هرجا می رسیم قرینه می گوییم. در باب عام و خاص، مجاز، مختلف قرینه می گوییم.

باید مشخص کنیم قرینه چیست؟ از کجا می آید؟ چگونه باید شکل بگیرد؟ باید بحث شود.

این قرینه وقتی درست شد این می شود اظهر آن که قرینیت ندارد ظاهر می شود و ظاهر تاویل می رود و در آن تصرف می شود. این جمع، جمع عرفی است و جمع معتبری است و جمع اشکالی ندارد. در اینجا حمل ظاهر بر اظهر یا حمل ظاهر بر نفس که آن را ملاک قرار دهیم و آن را بر او تاویل ببریم و تصرف ببریم که درست بشود. این ها شبیه هم شدند در اینکه در هر دو جمع معتبر است و هر دو حجت است. اما یک فرقی با هم دارند فرق آن چیست؟ در اظهر و ظاهر چون هر دو حجیتشان را از ظهور می گیرند. و در ظهور احتمال خلاف وجود دارد (لا یعتمد العقلا به احتمال الخلاف) در هر دو جای تصرف وجود دارد. لذا به تبع وقتی دوتا دلیل مورد معتبر سندی داریم، حجیت سندی در هر دو جاری شده است و (تعبد بهما) می توانیم به هر دو تعبد کنیم و چون در مقام دلالت احتمال خلاف وجود دارد. حتی اگر جمع نشدن ضرری به سندشان وارد نشود. بگوییم نفهمیدیم مجمل شد برایمان (نامفهوم ۹:۵۲) ظهورین را بشناسید. دو تا دلیل و دو تا ظهور هم دارند. در مقام دلالت هم احتمال خلاف دارند (لا یعتمد العقلا به احتمال الخلاف) (نامفهوم ۱۰:۱) اما احتمال خلاف می دهیم. (نامفهوم ۶:۰۶) و تعبد بهما در سند جاری شد ولی در دلالت با هم جمع نشدن. اینجا لازم نیست که طرح سند هیچ کدام را بکنیم می گوییم سند ها معتبر است و قطعاً هم امام یک چیزی فرمود لاکن الان مجمل شد برایمان و یکی یا دوتاشان.

همه‌ی این قصه برای چیست چون در ظهور احتمال خلاف وجود دارد. یعنی قابلیت تردید و تبدل و اجمال راه آن باز شده است اما آنجایی که دوران بین نص و ظاهر است چیست؟

نص قطعی است و لایحتمال الخلاف است. لذا اگر بنا را گذاشتیم که سند نص معتبر است تا گفتم معتبر باید ظهور آن از کار بیفتد. لذا همیشه ما دوران بین سند نص و ظهور آن یکی نه سند آن یکی چون تا گفتید سند نص دلالت آن قابل تغییر نیست چون قطعی است لایحتمال الخلاف لذا تا گفتید سند معتبر است. حکم برداشته می شود آن دلالت دوم

خراب می شود. لذا از قدیم می گفتیم دوران بین سند نص است و دلالت دلیل دیگر و به خاطر همین است که چون که سندین معتبر می دانیم و تعبد بهما و تعبداً حجیت دارند و چون دو تا حجت دارند و تعبداً یعنی یکی که نص است سند آن معتبر است سریع دلالت آن تغییر می کند. لذا از باب اینکه در اظهار و ظاهر و نص و ظاهر در هر دو مراجعه به جمع عرفی می کنیم و در سیره عقلاء قانون جمع جاری است شبیه هم هستند اما این شبیه هم بودند خیلی متفاوت است ریشه تفاوت آن بر می گردد به اینکه در اظهار و ظاهر طبع طرفین ظهر است اما در نص و ظاهر طبع طرفین یکی قطع و یکی ظن است لذا در ظاهرين می شود دوران بین سندین را تفسیر کرد.

می شود دوران بین دلالتین، اما در باب نص فقط دوران بین سندی است که به دلالت دیگری است.

عبارة را بخوانیم

و اما الثالث فمن امثلته العام و خاص من وجه عام و خاص من وجه چطوری هستند؟ حيث يحصل الجمع بخصوص احدهما مع بقاء الآخر على ظاهره، لا تكرم الفساق اكرم العلماء و جور قابل جمع است بگوییم اکرم العلماء الا الفساق، لا تكرم الفساق الا العلماء، علماء راعم نگه داریم و فساق را تخصیص بزنیم؟ يا تكرم الفساق الا العلماء يا علماء راعم نگه داریم و فساق را تخصیص بزنیم لا تكرم الفساق الا العلماء اما علماء اکرم العلماء جمیعاً يا بگوییم فساق عام است علماء را تخصیص بزنیم بگوییم اکرم العلماء الا الفساق لا تكرم جمیعاً هیچ کدام را اکرام نکن هر دو برایمان امکان و راه دارد. یک مثال، مثال دوم و مثل قوله اغتسل يوم الجمعة، مثال اول را چرا زدید؟ نزاع ما در حکم آنها نبود در دال بر حکم نبود نزاع ما در دال بر موضوع بود و دعوا ما سر نسب اربعه بود. رابطه علماء و فساق چیست؟

اما مثال دوم، دعوا روی دال است. موضوع ها واحد است دعوا روی دال بر حکم است. (مثل قوله اغتسل يوم الجمعة بنا على ان الظاهر صيغه الوجوب اغتسل وجب غسل يوم الجمعة: ۳۵) به این دلیلین در اصطلاح متباین می گویند. به این دو تا متباین می گویند. يا این يا او قابل جمع، درست است از نظر موضوع تساوی دارند ولی اسم آنها متباینین می شود. چرا متباین؟ يا باید به این عمل کنیم يا به آن هیچ وجه جمعی برای عمل وجود ندارد.

یکی از حضار: (نامفهوم ۱۵: ۲۱)

استاد: بله چون دعوا سر حکم است. لذا کسی گفت ینبغی نقص در استحباب است. لذا چه بنا گفت این ضغریات فرضی است. مینما را در جای دیگه معلوم کرده باشیم چه مثال بحث ما یا مثال بحث دیگری، کسی بگوید اغتسل برای آن می توان جنبه نفسی درست کرد مبنایی که ما را به نص برساند.

یکی از حضار: (نامفهوم ۱۶: ۱۰۰)

استاد: استعمال حقیقی نه حکم نص داشته باشد. بعضی از قدمای این طور بودند می گفتند نص هر جایی که نص هرجایی که لفظ موضوع له استعمال می شود.

اگر کسی که این حرف را زد و موضوع له اغتسل را وجب دید باید بگوید اغتسل نص است. يا (نامفهوم ۱۶: ۲۰) الموجد خواندید چه گفت؟ گفت نگویید بدیع البطلان است (نامفهوم ۱۶: ۳۰) استعمال در استحباب شده است. همین کافی است که بگوییم این نظامی که زبان شناسان چیدید غلط است. هر چه است این نیست. حداقل دو مورد پیدا می کرد و می گفتیم مجاز شد. نص را خراب کرد و استعمال مجازی برای آن درست کرد. يا ظهور حقیقی را خراب کرد و تبدیل کرد به ظهور مجازی. نص را چه کار کرد آیا با نص می ت ان بازی مجاز کرد. این ها دعوا و حرف های جدیدی است که می زنم و تا به حال این ها را نخوانده اید. بلاغت را اگر خوانده اید این ها را خوانده اید ولی در اصول نخواندید.

این (نامفهوم ۱۷: ۱۱)

یکی از حضار: (نامفهوم ۱۷: ۱۹)

استاد: بله تباین توضیح دادم يا این يا آن، اما در عام و خاص من وجه هم این فی الجمله و هم این فی الجمله یک موضوع التقادع داریم در عام و خاص مطلق يا آن را عمل کن که راه این هم باشد يا این را عمل کن راه او نیست. همه ی این نسب را بر اساس امتصال فقهاء می سنجند.

لذا به این متباین می گویند.

حکم آن چیست؟ حکم عنم الثالث که گفتیم ظاهرين است. (ان کان لاحظ ظاهرين مزیت و قوت علی الاخر) مراد از مزیت و قوت چیست. گفتیم بعداً می گوییم قرینیت یکی قرینیت بر دیگری دارد. قشنگ توضیح می دهد می گوید: ملاک قرینیت چیست (بحیث لو اجتماعاً فی کلام واحد) دو دال در یک کلام آمد، رایت اسد یرمی مثل مخصوص و متصل است. قرینه متصل است و در کلام آمد او اتصلاً این دو تا به هم متصل می شوند اما فی کلامین متکلم الواحد چقدر عبارت قشنگ است قرینه منفصله چرا متصل می شود به دلیل اول؟ چون متکلم آن واحد است. چرا یک دلیل را بر دیگری حمل می کنیم؟ چون متکلم آن واحد است چون چطور قدیم چطور توضیح می دادیم می گفتیم متکلم حکیم است دو تا حرف متناقض با هم نمی زند. باید با هم دیگر جمع شود. (تعیین العمل) در این موارد یکی قرینیت دارد تعیین العمل بالاظهر؛ اسم آن را گفت اسم آن چیست؟ آن که فی المزیت است اظهر (و تعیین فرق الظاهر الى ما لا يخالف الاظهر) ظاهر را به جایی که ببریم که مخالفت با اظهر پیش نیاید.

اگر این باشد و ان کان؛ جزء ان شرطیه را اول عبارت بیاور، اول عبارت ان شرطیه آورد. ان کان لاحظ ظاهرين مزیت لقوت و ما حکم) جواب بد و جزء شرط را بیاور. (ان کان حکم هذا، حکم القسم الثاني) شیخ در اینجا بنا را بر بازی با عبارات گذاشته است. مطلب مثل موم در دست است و فرمان را بر هر طرف می گرداند که مطلب را طولانی یا کوتاه کند.

در اینجا توطئه برای پاراگراف بعدی می کند. (کان حکم هذا حکم القسم الثاني) حکم اظهر و ظاهر و حکم نص و ظاهر یکی است. در چه چیزی؟ در جمع که جمع به تصرف عرفی، به جمع عرفی و دلالی و تصرفی که عرف اجازه بدهد، نگفتیم حکمسان یکی است حالاً لقائل ان يقول، پس موضوع عشان هم یکی است، پاراگراف بعد می گوییم موضوع هایشان دو تا است فيما نحن فيه از جهت جمع یکی است و الا از جهت محتوا یی تفارقات زیادی با هم دیگر دارند. فی انه، حکمسان چی است حالاً معنای حکم می کند،

فی انه اذا تعبدنا بظهور الاظهر يسير الاظهر قرینه فارقه للاظهر من (نامه هموم ۲۰:۲۱)

وقتی در هر دو به ما گفتند فتعبدوا بهما همین که اظهر فتعبدوا را گرفت چون لسانش اظهريت درش است می گوید من را بزار اصل و ظاهر را تاویل ببر می گفت من نص هستم و دیگری را تاویل ببرد اینجا اظهر می گوید من اصل هستم و دیگری را تاویل ببر.

پس از حالت اینکه نمی دانیم کدام را تاویل ببریم خارج شدیم و طبع الدلیلین گفت کدام را تاویل ببرد و کان كالقسم الثاني که آنجا هم طبع الدلیلین می گفت کدام را تاویل ببرید.

حالاً ان قلت: وما الفرق بين القسم، بين اظهر و ظاهر و نص و ظاهر، هر كتاب اصولی که می خواندیم می گفت نص ظاهر اظهر ظاهر، شیخ ایستاده می خواهد فرقشان را معلوم کند، مالفرق،

فرق دارند، حکمسان از جهت قاعده جمع یکی است، اما الفرق بینه (بین اظهر و ظاهر) این قسم از ثالث بود و بین القسم الثاني، فرق بین این دو تا چیست؟ ان التعبد بتصور النص لا يمكن التعبد بتصور النص الا تكون النص صارف عن الظاهر، چرا لا يمكن الا؟ چون نص است قطعی است، همین است تا گفتی همین است می زند تو گوش دیگری و می گوید او باید عوض شود چون نص احتمال خلافی درش وجود ندارد، ولا معنا للتعبد بتصور النص غير ذلك، جزء این معنا، معنای برای صدور (نامه هموم ۲۶:۲۳) چون نص تا حجت شد دیگه با آن یکی عوض می شود چون لا يحتمل الصلاح است ولذا بخاطر همین توضیح هم بود که ذکرنا دوران الامر فی النص بین طرح دلالت الظاهر و طرح سند النص.

اما هذا بخلاف الظاهرين، درست است این اظهر است و آن ظاهر است اما طبع دو تا ظاهر و ظهر است و ظهر يحتمل الخلاف است وفيما نحن فيه يمكن التعبد بتصور الاظهر و ايضا ابقاء الظاهر على حال صرف الاظهر، آقا می شود ما

سندها را قبول کنیم ظاهر را هم نگه داریم و اظهر را تاویل ببریم، می شود، محال نیست چون ظهور است یحتمل الخلاف است.

لان کل من الظہورین مستند الی ... این را فعلاً توضیح نمی دهم بگویید اصاله الظہور، همه شرح اینجا اصاله الحقیقہ را به اسم اصاله الظہور معنا کردنده که دعوا نکنند. دوتا ظہور مستند به اصاله الظہور است الا ان العرف یرجحون، عرف احد الظہورین را علی الاخر، والا طبعشان یحتمل الخلاف بود و التعارض موجود و الترجیح للعرف بخلاف النص و الظاهر، نص و ظاهر همین که سندها دوتا معتبر شد ظہور تاویل می رود دیگه اصلاً تعارضی باقی نمی ماند لذا بعدها شیخ می گوید به نص و ظاهر تعارض نگویید اصلاً لا یسمی بالتعارض چون اصلاً قطع در مقابل ظن نمی ایستند، اما اینجا بگویید تعارض است اما تعارض غیر مستقر است چون عرف این را تاویل می برد.

این طرفش را گفت ولی طرف مقابلاً را نگفت به نص و ظاهر نگویید تعارض گفت به این طرف بگویید تعارض بعد جلوتر می گوید اصلاً به نص و ظاهر تعارض نگویید این حرف جدیدی است یعنی نص و ظاهر اصلاً تعارض نیست اظهر و ظاهر تعارض است اما غیر مستقر، مستقر نیست اما آنجایی که مثل قسم یک است اصلاً تعارض مستقر است.

یکی از حضار: (مقدم شدن نص بر ظاهر (نامفهوم دقیقه ۲۶)

استاد: از این به بعد یک قانون با هم می گذاریم هر چی در مورد نص و ظاهر دیدیم، کپی اش کنید بگذارید یک گوشه، در ضمن عبارت که داریم می خوانیم، تا بعداً.

این باید بماند و شیخ سر نص و ظاهر مفصل برایمان صحبت می کنند.

امروز گفتیم به ظاهرين بگویید تعارض الا ان العرف یرجح اما به او نگفت، عبارتش مفهوم داشت، و جلوتر می گوید به او تعارض نگویید نص و ظاهر تعارض نیست ظاهر والا ظاهر تعارض هست ولی مستقر نیست ظاهريني که مساوی هم هستند بر تعارض مستقر.

بعد ورود چی شد؟ حکومت چی شد؟ یک جایی گفت حکم حاکم، حکومت می گفتم غیر اصطلاحی معنایش کنید. فعلایا هم سر نص و ظاهر دعوا نکنیم فقط قرائی را جمع کنیم تا بعداً بینیم چه خبر است.

یکی از حضار: (نامفهوم ۲۷:۵۸)

استاد: نگفت ما هم نمی دانیم، البته حرفم را قبل رازده ام.

حکومت و ورود یکی از مصادیق حمل اظهر بر ظاهر هست

الموجز گفت حمل الظاهر علی الا ظاهر چهارتایش اسم دارد بقیه اش اسم ندارد مطلق و مقید و تخصیص و حکومت و ورودش اسم دارد بقیه اش اسم ندارد.

یکی از حضار: (۲۸:۳۳)

استاد: تعارض غیر مستقر را تعارض دیده است بله. این را هم گفت.

یکی از حضار: ((نامفهوم ۲۷:۵۲)

استاد: بله می تواند تاثیر داشته باشد. یعنی معدل گیری حجت کنیم قصه عوض می شود.

یکی از حضار: (نامفهوم ۲۹:۲)

استاد: جدا معلوم کند بعد جمع بندی کند؟ منظورتان این است؟ نمی دانم.

یکی از حضار: (نامفهوم ۲۹:۱۸)

استاد:

اصلاً جوری می نویسد انگار می گوید من هواسم هست اما این است.

فکر می کنم به چاپ کنگره ص ۸۹ و ۹۰ به این دعوا می رسیم. آنجا باید تکلیفمان را معلوم کنیم.

البته با این مقدماتی که عرض کردم آنجا کارمان روان می شود چون تکرار نیست و این ها استفاده می شود.

اصاله الحقیقہ، چون آنها احترام کردم گفتند ما وادر نکن اشکال بگیریم اصاله الظہور را همه سبب جمع بیان کرده اند از

شرح وغیره.

و الا معلوم است کار اصاله الظہور است یکی از مصادیق اصاله الظہور است آن هم در بحث حقیقت و مجاز. و اینجا حقیقت و مجاز نیست.

صاله الظہور یکی از مصادیق اصاله الحقیقه است اصاله الحقیقه در حقیقت و مجاز است و اینجا حقیقت و مجاز نیست پس اصاله الحقیقه استفاده نمی کنیم. و باید بگوییم اصاله الظہور.

ممکن است اصاله الظہور باشد الان هم از صغیر های متعارف، صغیر متعارف حقیقت و تخصیص اصاله العموم اصاله الاطلاق اصاله عدم قرینه و اصاله عدم نقل و اصاله عدم تقدیر این ها معرف هایش است اصاله الظہور خیلی صغیر دارد که در عناوین متعارف هم نمی گنجد.

پس اصاله الحقیقه غلط است منظور اصاله الظہور است و اشتباہی بوده و گذشته.

من می خواهم با شرح مخالفت کنم:

مثال را قبلا به چی زد؟ مثال حقیقت و مجاز است، پس شیخ مثل اینکه ی بحثی از حقیقت و مجاز در ذهنش است، نمی دانیم اما انگار یک چیزی در ذهنش است بعدا مثال دومش را اتفاقا فی کلامین لمتكلم واحد را زد قرینه مفصله را زد، قرینه منفصله برای باب عام و خاص و مطلق و مقید است.

شیخ ذیل عبارت گفته است اصاله الحقیقه، ما این حرف را اشکال کردیم. هشت خط بالاتر گفت رایت اسدا یرمی، این مثال برای حقیقت و مجاز است بعد علاوه بر این دومی را گفت اتفاقا فی کلامین لمتكلم واحد، این عبارت برای باب مطلق و مقید بحث قرینه منفصله است مال باب مطلق و مقید و عام و خاص است البته بحث مجاز هم هست ما در مجاز هم گاهی وقت ها قرینه مان منفصله است اما در مجاز قرینه منفصله ای کار می کنیم در باب مطلق و مقید و عام و خاص، نه الا ما شالله قرینه منفصله خواندیم.

سوال: بروید پیش مشهور فقهاء بگویید عام و خاص دلالتش چه نوع دلالتی است؟ دلالت وضعیه است چرا؟ چون شیوع در موضوع له است، عام ما دل علی شایع فی جنسه بالوضع، این دلالت دلالت وضعی است.

مطلق چی هست؟ قدمای همین را می گفتند، سلطان العلماء عوضش کرد.
بعد شیوع وضعی.

وقتی شیوع رفت در وضع، (نامفهوم ۳۵:۵) معنایش چی هست، معنایش این است بحث مطلق و مقید و عام و خاص، بحث حقیقت و مجاز است آن مثال هم برای بحث حقیقت و مجاز است حالا اگر قرار است اصاله الظہور پیاده شود اینجا که همش بحث حقیقت و مجاز است کدام مصدق اصاله الظہور پیاده می شود؟ اصاله الحقیقه.

لذا دعوا می کردید که آیا عام مخصوص منفصل حجت است یا نه؟ می گفتند مبنی بر این است که عام مخصوص منفصل مجاز است یا حقیقت؟ چطور آنچه دعوای حجت ظهور عام و خاص منفصل را می زدیم به حقیقت یا مجاز، یعنی زیر بنای ظهور حجت عام مخصوص، بنای ظهور مطلقی که تقيیدی خورد بر می گرد به دعوای حقیقت و مجاز، پس اینجا دعوای ما سر اصاله الحقیقه است.

وصلى الله على سيدنا محمد وآلـه الطاهرين.